

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

7/4432

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 748
Konu : Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK'ün
7/4432 esas no.lu yazılı soru önergesi

30.07/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 17.07.2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 – 7822 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK'ün 7/4432 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK
Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ İHSAN KÖKTÜRK'ÜN
7/4432 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Çatalağzı Termik Santrali'nin ortaya çıkardığı çevre felaketi hangi tarihten bu yana yaşanmaktadır?*

CEVAP 1. Zonguldak ilinde koklaşabilir taşkömürü üretimi, 180 yıldır yapılmakta olup; kömüre dayalı termik santral ile elektrik üretimi, 1948 yılından beri devam etmektedir. 1948 yılında devreye alınan ve 126 MW kurulu gücü bulunan Çatalağzı A Termik Santralinin ekonomik ömrünü doldurması sebebiyle, yerine daha düşük kalorili (kok miktarı yüksek) kömürlerden enerji üreterek ekonomiye dönüştürülmesi hedeflenen, Çatalağzı B Termik Santrali 1990-1991 yıllarında devreye alınmıştır.

Çatalağzı B Termik Santrali 300 MW kurulu gücünde olup, Zonguldak'ta üretilen ancak sanayide kullanılmayan "orta ve hafif şist" olarak tanımlanan ve yaklaşık 3.000 kcal "artık" kömürden elektrik üretmektedir. Günde ortalama 5.000 ton kömürün yakıt olarak kullanıldığı santralde, kömürün kül değerine bağlı olarak, 2.500 ton/güç kapasitesindeki uçucu kül ve cüruflar, deniz suyu içerisinde ağırlıkça yaklaşık %0.1'lik bir karışım haline getirilerek, 1.200 m uzunluğunda ve 60 cm genişliğinde bir boru içerisinde cazibe ile doğrudan denize deşarj edilmektedir. Tesisin kurulum aşamasında ODTÜ Çevre Mühendisliği Bölümü tarafından 1989 yılında yapılan bir çalışma ile Çatalağzı B Termik Santralinden denize deşarj edilmesi planlanan kül ve cürufun deniz ortamındaki etkilerinin irdelenmesi sonucunda Çatalağzı A Termik Santralinde olduğu gibi Çatalağzı B Termik Santralinde de atık bertaraf yöntemi denize deşarj şeklinde tasarlanmıştır.

SORU 2. *Bakanlığınızca, söz konusu çevre felaketinin önlenmesi, Çatalağzı, Kilimli ve çevre yerleşim yerlerinde yaşayan insanların, denizde-karada canlı dokunun zarar görmemesi konusunda ne gibi önlemler alınmıştır?*

CEVAP 2. Termik santralden çıkan uçucu kül ve cürufun bertarafı için seçilen denize deşarj yönteminin yetersiz olduğu öngörüldüğünden; Bakanlığımızca, Çatalağzı B Termik Santrali Yönetiminden, kül barajı yaptırması ve küllerin denize deşarjın önlenmesi istenmiştir. Bu doğrultuda ÇED Olumlu kararı alınması ile süreç başlamıştır. Böylece 30 yıl süre ile küllerin depolanarak çevreye zarar vermesinin önlenmesi planlanmaktadır. Kül barajında depolanarak kontrol altında tutulacak küllerin herhangi bir canlıya zarar vermesi söz konusu olmayacaktır. Kül barajı dolduktan sonra uygun yöntemlerle, üzerine bitki toprağı serilerek alan ağaçlandırılacaktır.

SORU 3. *Çevre felaketine neden olan tesis hakkında çevreye verilen zararların önlenmesi konusunda Bakanlığınızca ne tür bir işlem yapılmaktadır?*

CEVAP 3. Bakanlığımız tarafından atık kül ve cürufların denize deşarjının uygun bir yöntem olmadığı ve atıkların bertarafı için kül barajı yapılmasının gerekliliği öngörülmüştür. Bu amaçla kül barajı inşaat yapımı çalışmalarına 27.06.2001 tarihli "ÇED Olumlu" kararını takiben 2002 yılında başlanılmış ve Bakanlığımızın İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerde; Mayıs 2008 itibariyle, baraj inşaat çalışmalarının %80 oranında tamamlandığı, atık taşıma borularının döşeme işlemlerine devam edildiği, 2008 yılı sonunda kül barajının tamamlanmasının hedeflendiği belirlenmiştir. Böylece 2009 yılı itibariyle küller denize deşarj edilmeyerek çevre kirliliği önlenecektir.

SORU 4. *Zonguldak İlimiz Çatalağzı Beldemizde yaşanan çevre felaketi, bugün yürürlükte bulunan Çevre yasası ve TCK'nun ilgili hükümlerinin yeterli olmamasından mı kaynaklanmaktadır?*

CEVAP 4. 5491 sayılı Kanun ile değişik 2872 sayılı Çevre Kanununun Geçici 4'üncü maddesi uyarınca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce "...halen inşaatı devam eden atıksu arıtma tesisleri ve katı atık bertaraf tesisleri için iş termin planı hazırlanması şartı aranmaz. Tesislerin işletmeye alınma süresi bu maddede belirlenen işletmeye alınma sürelerini geçemez..." Hükümüne istinaden atık barajının 2009 yılı itibariyle tamamlanması ve işletmeye alınması gerekmektedir. Aksi halde, Çevre Kanununun ilgili maddeleri gereğince idari yaptırım uygulanacaktır.

Termik Santral ile benzeri tesislerde oluşabilecek her türlü atık ve artığın bertarafı konusunda, çevre mevzuatında gerekli yasal düzenlemeler mevcuttur. Tesisin kuruluş aşamasında atıkların bertarafı için yapılan çalışmalar neticesinde denize deşarj yöntemi seçilmiş; fakat, sonraki yıllarda gelişen teknoloji, çevre bilinci ve mevzuattaki değişiklikler doğrultusunda, Bakanlığımız tarafından atıkların kül barajında biriktirilmesi öngörülmüştür. Kül barajının tamamlanması sonrasında sorun çözülecektir.

